

פרוטוקול מס' 86

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים
יום ג', כ"ח באדר חשל"ה - 11.3.75, שעה 11.00

נכחו:

חברי הוועדה:
ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
ל. דיציאן
מ. דרובלס
ח. זיאד
ה. זיידל
מ. חריש
מ. פרידמן
ב.צ. קשת
פ. שינמן
ח. שמעוני

מוזמנים:
ניצב-משנה ר. יעקבי - משטרת ישראל
מ. הורוביץ - משרד הסעד
א. בריק - משרד הסעד
י. קרפ - משרד המשפטים

מ"מ מזכירת הוועדה: ר. זודקביץ

רשמה: צ. ספרן

סדר היום: א. שונות
ב. מצבם המסוכן של עצירים קטינים בבתי מעצר - הצעה לסדר היום של חבר-הכנסת הלל זיידל.

1295

(נתקבלה ביום 17.3.75)

אני פותחת את הישיבה.

היו"ר ח. גרוסמן:

א. שונות

א. נמיר:

ביום ג' שעבר קבענו ועדת משנה לענין האחיות. בינתיים קוראים דברים והוועדה עדיין לא כונסה. האם היושבת-ראש קיימה מגעים בנושא זה, שוועדת המשנה לא היתה שותפת להם?

באותה ישיבה ביקשתי קיום דיון דחוף בנושא הקיצוצים בתקציב משרד הסעד. נסיתי להגיש הצעה לסדר היום בנושא זה, אך היא לא אושרה בנימוק שאי אפשר להעלות זאת לסדר היום בשעה שדנים בתקציבי המשרדים. מכיוון שבתקציב משרד הסעד ידונו רק לאחר הפגרה אני חוזרת על פנייתי לקיים על כך דיון בוועדה בהשתתפות אנשי משרד הסעד והממונה על התקציבים במשרד האוצר.

היו"ר ח. גרוסמן:

בענין האחיות: חברי הוועדה שנבחרו נפגשו עם משלחת מ"אסף הרופא והתהודה לכך היתה חיובית מאד. יחד עם זאת עשינו את כל הפעולות שהוועדה החליטה עליהן: שלחנו מברקים לראש הממשלה ולשר האוצר בקשר לתקני אחיות. דיברתי עם שר האוצר, שלא היה מעורב כל כך בנושא זה והענין נמצא בטיפול. ידוע לי שהנושא צריך לעלות לדיון בישיבת הממשלה הקרובה.

א. נמיר:

בכל זאת כדאי לאסוף את ועדת המשנה, אולי יהיו לחבריה הצעות נוספות.

היו"ר ח. גרוסמן:

בבקשה. בטוף הישיבה תתכנס ועדת המשנה לישיבה קצרה.

ב.צ. קשת:

אני בעד כינוס הוועדה המצומצמת, אך יחד עם זאת אני מציע לוועדה להחליט להיפגש מייד עם אותם שרים שיכריעו בישיבת הממשלה עוד בטרם תתכנס הממשלה לדיון.

היו"ר ח. גרוסמן:

למעשה לא מדובר פה בשך, אלא בממונה על התקציבים. השר היחיד שעדיין לא דיברתי איתו הוא השר רוזן, יושב-ראש ועדת השרים להקפאת תקנים, היה עסוק כל הזמן בסיורים ואני מקווה שאפגש איתו בימים אלה.

אשר לתקציב משרד הסעד: הנושא יותר מסובך מכפי שנראה לנו, כי מדובר לא רק בקיצוצים בתקציב הסעד, אלא בקיצוצים בתקציבי משרד הבריאות ומשרד החינוך והתחבובות. נראה לי שאין לנו כל אפשרות אחרת אלא לעשות את כל הפעולות האפשריות, כל אחד במסגרת הסיעה שלו, כדי להשפיע על דיוני ועדת הכספים לקראת הקריאה השניה והשלישית. לפי התקנון והנוהל אין לנו אפשרות להיות בדיוני ועדת הכספים, אבל אנחנו יכולים להביא ללחץ כשם שלחצנו בענין האחיות.

א. נמיר:

אבל גם הוועדה שלנו צריכה לקבל אינפורמציה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מסכימה שנזמין את שר הסעד לראשית הישיבה ביום ג' הבא.

א. נמיר:

צריך להזמין גם את ארנון גפני הממונה על התקציבים.

י. בארי:

האם נקבע סדר קדימות מסוימות מסויים כלפי הקיצוץ בתקציבים או שרק נחליט שנושא הסעד הוא הנושא שצריך לתת לו קדימות משום שאנחנו מטפלים בסעד? ניקח לדוגמה את הנושא שיעמוד היום על הפרק בוועדה - בתי מעצר לקטינים, נושא שהוא בתחום טיפולו של משרד המשטרה. כשהשיב שר המשטרה להצעה לסדר היום בנושא זה אמר כי בגלל הקיצוצים בתקציב משרד המשטרה אין לו כספים כדי לבצע את מה שהכנסת והוא רוצים. לכאורה שייך הנושא לוועדת השירותים הציבוריים, אך הוא לא שייך לתקציב משרד הסעד וזה נושא חשוב שאסור לקצץ בו. ישנה יריעה רחבה של נושאים ועלינו לקבוע

י. בארי

סדר קדימויות.

הי"ר ח. גרוסמן:
אם בחליט על דיון, נראה איך לקדם ענין זה. מונח לפני תזכיר של שר הבריאות, כתשובה לפנייה אליו, לגבי הקפאה מוחלטת בכל הקשור לבתי-חולים לחולי נפש. מונח בפני תזכיר נוסף של מרכז השלטון המקומי, שלא יוכלו לתת יותר את שירות האישפוז למקרי סעד, מכיוון שהפער בין הסכום שצריך לשלם לבתי-החולים ליום אישפוז ובין הכיסוי שיש לכך הוא כל כך גדול שאי אפשר לעמוד בו.

ה. זיידל:
אולי אפשר להזמין לוועדה את שר האוצר?

הי"ר ח. גרוסמן:
דיברתי עם שר האוצר והוא היפנה אותי לארנון גפני.

כל השירותים הם בתהליך של מפולת ואין לי ברירה אלא לפנות אליכם באופן בלתי רשמי שתפעלו במסגרת הסייעות, כי בסופו של דבר התקציב יהיה מוכן לקריאה שניה ושלישית בוועדת הכספים.

א. נמיר:
האם יזמינו אותנו לוועדת הכספים?

הי"ר ח. גרוסמן:
בעבר היה נוהל שהיו מזמינים, אחר-כך הוא בוטל.

ב.צ. קשת:
לא בוטל.

י. בארי:
בשנה שעברה הופעתי בוועדת הכספים בשני נושאים.

הי"ר ח. גרוסמן:
אשמח אם כל אחד במסגרת סיעתו יתבע נוהל אחר לדיונים על התקציב.

י. בארי:
נקבעו ליום ראשון שני סיורים של שתי ועדות כאשר מספר חברי-כנסת נמנים עם שתי הוועדות. אם אנחנו מותחים ביקורת מוצקת על הממשל על חוסר תיאום, נראה לי שהכנסת, לפחות בסדריה הפנימיים, צריכה לנסות לשמש דוגמה אחרת. צריך למצוא פתרון לכך שלא יתקיימו שני סיורים באותו יום, משום שחברי כנסת הרוצים להשתתף בשניהם צריכים להכריע באיזה סיור להשתתף ובהכרח להימנע מסיור אחר.

אני מציע להביע מורת רוח על שקובעים הרצאה של מזכיר הפרלמנט הנורבגי ומבקשים מחברי-כנסת שישתתפו בשעה שמתקיימות ישיבות ועדות, כך שמי שישתתף בהרצאה יעדר מישיבת הוועדה. התוצאה היא שאף חבר-כנסת איננו נמצא באולם.

הי"ר ח. גרוסמן:
את הסיור לבית-שמש קבענו מזמן, מה גם שוועדת הפנים יודעת שביום ראשון מתקיימת תמיד ישיבה של ועדת השירותים ויכלה לתאם איתנו ולהודיע לנו שהיא מתכוונת לערוך סיור באותו יום. בדרך כלל קיימת התחשבות, אבל הפעם קרה מה שקרה ואי אפשר לשנות. אני מקבל את ההערה, יש בה צדק ולהבא צריך להימנע מלערוך שני סיורים של שתי ועדות באותו יום.

באשר לסדרי הכנסת: אני יכולה להעביר הערה זאת ליושב-ראש הכנסת ואעשה זאת ברצון.

ב. מצבם המסוכן של עצירים קטינים בבתי מעצר - הצעה לסדר היום של חבר-הכנסת הלל זיידל

ה. זיידל:
אפתח באירוע הטראגי: ב-22 בינואר מצא את מותו נתא מעצר בבנין מסורת' חדרה הנער ציון אררי בן 14 לאחר שנעשה נסיון לבצע בו מעשה סדום.

ה. זיידל:

בתא ישבו 6 עצירים, לרבות הנער, ושלושה מהם ניסו לבצע בו מעשה סרום ולאחר מכן ביטלו ניסה הנער לאבד עצמו לדעת.

בקשר למקרה הטראגי הזה הגשתי הצעה

דחופה לסדר היום שני אספקטים: אספקט ציבורי ואספקט תחיקתי. באשר לאספקט הציבורי התעוררו כמה תמיהות: תמיכה ראשונה - כיצד קרה שאיש מאנשי משטרת חדרה לא מצא לנכון להודיע להוריו של ציון אדרי על מעצרו? תמיכה שניה - מדוע היו הודעות סותרות של המשטרה על מותו של הנער? הודעה אחת דיברה על מות כתוצאה מהתקף לב; הודעה אחרת דיברה על איבוד לדעת; הודעה שלישית דיברה על מות כתוצאה מכך ששלושה עצירים שיחקו במגבת עם הנער. רק לאחר מכן נקבע מה שנקבע ועל יסוד זה מינה שר המשטרה ועדת חקירה. הייתי מבקש לדעת מהן מסקנות ועדת החקירה.

באשר לאספקט התחיקתי: למה הכניסה

המשטרה קטין לתא מעצר בו יושבים בגירים, שזה דבר הנוגד את החוק? למה לא קיבל הנער העצור הגנה משפטית בהתאם לזכויותיו של כל עציר? למה לא מבצעים הקמת בתי-מעצר נפרדים לקטינים?

בניית בתי מעצר נפרדים לקטינים

נתקלת בוודאי בקשיים תקציביים, כי שר המשטרה עצמו, בתשובה להצעה לסדר היום, אמר בכנסת שבגלל קיצוצים בתקציב אינו יכול לבצע הקמת בתי-מעצר נפרדים לקטינים. בדברי תשובתו אף ציטט השר מכתב שלו עצמו אל חבר-הכנסת בדר, שפנה אליו כיושב-ראש הוועדה לעניני ביקורת המדינה בענין אי ביצוע הקמת בתי-המעצר הנפרדים. באותו מכתב מודיע שר המשטרה במאי 1971 שהוא ער לבעיה, אולם המשטרה איננה רשאית לחרוג ממסגרת התקציב מעבר למה שהוקצב לה למטרה זו על ידי הכנסת, ולמרות שניתנה הבטחה להקים בתי-מעצר נפרדים אין השר יכול לבצע דבר זה ללא תקציבים. השר מודה שהתנאים בבתי המעצר אינם תנאים ההולמים חברה כשלנו, אך קשה אפילו לבצע תיקונים בבתי-המעצר בגלל הקיצוצים בתקציב.

הבעיה של הפודת עצירים קטינים

ובגירים אינה נוגעת רק למקרה האחרון שקרה. סדי פעם בפעם קוראים בעיתונים על מקרים דומים מוזעזעים. לפני שבוע כתב אהרן סגד ב"דבר" מאמר בו הוא מזכיר כמה פעמים כתב הוא עצמו על הנושא של מעשי סרום הנעשים על ידי עצירים מבוגרים בעצירים צעירים. המקרה של ציון אדרי הדליק שוב אור אדום ויש חשיבות רבה שהוועדה תקיים דיון בנושא זה ואף תגיע לסיכומים.

היו"ר ח. גרוסמן:

גם לפי חוק הנוער הקיים צריך להחזיק

קטינים בנפרד מבגירים בבתי המעצר. השאלה של בתי מעצר נפרדים היא שאלה נוספת. בכל הסיורים שקיימה הוועדה בעבר בבתי-מעצר שכנעו אותנו שמחזיקים את הקטינים בנפרד. השאלה הנשאלת: מדוע קרה המקרה והאם מקרה זה חריג? אם אינו מקרה חריג וקרר הרבה מקרים כאלה, מדוע?

אשר לבתי-מעצר נפרדים לקטינים,

אנחנו עצמנו נתנו יד לדחיית ביצוע הקמתם במסגרת אותן שנתיים הניתנות בחוק. לאחר ששמענו שבדעת הממשלה להגיש תיקון לחוק הנוער, לסעיף 13, שלחתי לכל הגורמים הנוגעים בדבר את החלטת הוועדה בקשר לביצוע הקמת בתי מעצר נפרדים לקטינים. שלחתי מכתב לשר המשטרה, לשר הסעד ולשר האוצר האומר, שהוועדה איננה מקבלת את הדעה שניתן לתקן את סעיף 13 לחוק והיא עומדת על כך שהסעיף יבוצע במשך השנתיים הניתנות על פי החוק.

היום איננו דנים על בתי-מעצר נפרדים,

אלא על אחזקת קטינים בנפרד מבגירים בבתי המעצר הקיימים. אנחנו מבקשים על כך פרטים וכן אנחנו רוצים לקבל פרטים על תולדות המקרה.

ניצב-משנה ר. יעקבי:

אין לי נתונים על תולדות המקרה. אני יכול למסור בצורה כללית על אחזקת קטינים בבתי מעצר הנמצאים ביחידות המשטרה.

היו"ר ח. גרוסמן:

בוודאי קיבלתם את הפרוטוקול של ההצעה לסדר היום ואתם יודעים במה

נאמר לי לבוא לוועדה בקשר לבתי-
מעצר משטרת י"ם.

ניצב-משנה ר. יעקבי:

מי מסונה על אחזקת קטינים בבתי-מעצר
במשטרה?

היו"ר ח. גרוסמן:

מבחינת אחזקת מטה אני אחראי על
אחזקת אנשים בבתי-מעצר.

ניצב-משנה ר. יעקבי:

למשטרה פקודת קבע 14.01.05 המדברת
על אחזקת קטינים בבתי מעצר, לרבות חקירה והבאה לדין. בסעיף י"ג לפקודת
הקבע נאמר מפורשות: 1. קטין שנכלא על פי אסמכתא לחבישה או שנעצר בפקודת
שופט, יוחזק בבית מעצר נפרד לקטינים, או במעון שהוכרז על ידי שר הסעד
כבית מעצר לקטינים; 2. בהיעדר מקום מעצר כנ"ל, יוחזק הקטין באגף
הצעירים של בית המעצר או בתא נבדל - בתנאים שימנעו לחלוטין כל מגע
או מפגש בין הקטין לבין עצירים בגירים; 3. מפקד בית מעצר או איש
משטרה האחראי לניהולו של בית מעצר, ינקוט בכל האמצעים, במסגרת
האפשרויות והאמצעים העומדים לרשותו, כדי לקיים הפרדה ממשית בין
קטינים בני קבוצות גיל שונות וכן בין קטינים הידועים כעבריינים
מועדים לבין קטינים שאינם כאלה. יחידות המשטרה פועלות בהתאם להנחיה
זו.

המקרה שקרה בחדרה הוא מקרה מצער.
הטעות היתה של איש המשטרה במקום שלא פעל בהתאם להנחיות אלה והוא
יועמד לדין בהתאם לשיפוט ולנוהלים הקיימים במשטרה.

לא כל תאי המעצר הנמצאים כיום
ביחידות המשטרה עונים לדרישות וישנם מקומות שהם ממש גרוועים. ביקשנו
מיחידת הכינוי של המשטרה לערוך שיפוצים ותיקונים בבתי מעצר אלה,
אך הדבר לא נעשה בשל חוסר תקציב.

מי עומד בראש הוועדה שהתמנתה לחקור
את המקרה ומה סדרי הפעולה שלה?

היו"ר ח. גרוסמן:

לא התכוונתי למקרה המסויים שקרה.

ניצב-משנה ר. יעקבי:

מהם הסידורים הטכניים במשטרת חדרה?
האם היתה זו שגגה בשיקול דעת של
קצין המשטרה או שלא היו התנאים להקצות תא מעצר מיוחד לקטין?

א. נמיר:

בכל יחידות המשטרה, לא רק בחדרה,
יש מספר תאי מעצר בכל תחנה ותחנה.
יכולים להיות שניים-שלושה תאים ויותר, ובתחנות קטנות המספר נמוך מזה.
כאשר תאי המעצר ריקים, יש אפשרות להפריד בין הגילים. יש מצבים שתאי
המעצר מלאים ואז אנחנו משתדלים לעשות הכל כדי להפריד בין קטינים
לבגירים, כפי שנאמר בסעיף 3 של סעיף י"ג לפקודת הקבע.

ניצב-משנה ר. יעקבי:

מה היה המצב בחדרה?

א. נמיר:

לא התכוונתי לנושא זה.

ניצב-משנה ר. יעקבי:

ה. זיידל:
שר המשטרה הודיע בכנסת שהנושא
נמצא בדיון בשלוש מסגרות: במסגרת
המשטרה, במסגרת ועדת חקירה ובמסגרת טיפול של שופט חוקר והציע שוועדת
השירותים תקבל על כך מידע. חשבתם שהיום נוכל לקבל מידע על דו"ח
הוועדה.

ה. זיידל:

י. בארי:
מעבר להוראות הקבע ולהנחיות
שמקבלים אנשי המשטרה בדבר אחזקת
קטינים במעצר, מה המצב היום בפועל מבחינת האפשרויות הפיזיות? האם
לפי מיטב הערכתכם מקויימות הוראות אלה תמיד? אמרת - במידת האפשר;
מה אותה מידת האפשר הקיימת כיום?

י. בארי:

פ. שינמן:
האם מאז המקרה חל שינוי בהוראה וחייבים להפריד בכל מקרה בין קטין לבגיר, אפילו אם הדבר מחייב העברת הקטין למקום אחר, ולא לעשות זאת רק כשיש אפשרות?

מ. דרובלס:
כאשר תחנת משטרה מסויימת צריכה לקלוט עציר קטין ואין בה התנאים לכך, האם לא מעבירים את הקטין למקום אחר? האם אותה תחנת משטרה חייבת לקלוט אותו גם אם התנאים אינם מתאימים?

מ. פרידמן:
מהו סדר גודל התקציבים שביקשתם על מנת לערוך את השיפוצים?

ב. צ. קשת:
במצב שנוצר היום - לאור העובדה שלא יקומו בתי מעצר נפרדים לקטינים וליליה, לכך שאין להכניס קטין בין מבוגרים. וכאשר בזמנו שאלו אותי מה אפשר לעשות. אמרתי: שב איתו כל הלילה במשרד או קח אותו אליך הביתה. דבר אחד צריך להיות ברור: הקטין לא יימצא עם מבוגר בתא מעצר אחד. המקרה הטראגי שקרה אמנם הגיע לידיעת הציבור, אבל ישנן פניות של עצירים קטינים לשופטים, להורים, לקציני מבחן שניסו או הצליחו לבצע בהם מעשים שונים והדברים אינם מגיעים לידיעת הציבור. כמעט לא קורה היום שלא נעשה נסיון בכיוון זה לגבי עציר קטין, אם בצורה אלימה, אם על ידי התחכמות, אם זה מעשה סדום. צריכה להיות פקודה מפורשת: אין להכניס עציר קטין עם עציר בגיר, ואל נקבל אחר כך את התשובה שלא היה מקום והחדרים היו מלאים כולם. אם הסמל האחראי בלילה על התחנה אינו יכול להתמודד עם בעיה זו, ירים טלפון אל מפקדו. עלינו להגן על הקטין מפני פגיעה ועלינו לאחוז באמצעים חמורים ביותר בתחום זה כל עוד לא יקומו בתי-מעצר נפרדים לקטינים. שוחחתי עם מפקדי תחנות, אני יודע את הקשיים שלהם, אני יודע שלפעמים התחנה כל כך מלאה שאין להם מקום להכניס עציר מבוגר. אבל דבר אחד צריך להיות מעל ומעבר: הדאגה לקטין.

הי"ר ח. גרוסמן:
לניצב משנה יעקבי: אני רוצה לציין בצער שהמשטרה לא הכינה אותך ולא תדרכה אותך לנושא העומד על סדר היום. בדרך כלל פונה הוועדה לשר, השר קובע את מי לשלוח. תוכן הנושא ידוע, כי הוא נידון במליאת הכנסת והשר אף השיב עליו. נוסף לכך היתה פניה מפורשת של הוועדה, שהדיון יהיה על אותו נושא שהועלה כהצעה לסדר היום במליאת הכנסת, בעקבות המקרה החמור שקרה בחדרה. אי לזאת אני מוכרחה להביע את תמיחתי על כך שלא הכינו אותך, ואינני מפנה זאת אישית אליך. כאשר ועדה מזמינה נציגי משרד מסויים לנושא מסויים, עליהם לבוא מצויידיים בחומר הנוגע לנושא. אתה לא באת מצויידי בחומר הנוגע לנושא ולא באשמתך. אהיה מוכרחה להעיר על כך לשר המשטרה ואבקש ממנו שלישיבה הנאה יוסבר לנו, אם על ידו, אם על ידך או על ידי מישהו אחר, מהי ועדת החקירה, מה היא העלתה ומה מסקנותיה.

המקרה שקרה נוגע גם למשרד הסעד משום שאותו נער היה במעון. גם במשרד הסעד התמנתה ועדת חקירה לחקור את מה שארע ונבקש לשמוע נתונים.

א. בריק:
המקרה אמנם קרה בתחנת המשטרה, אבל מאחר שהנער היה במעון לפי צו מעון ומאחר שהיו גירסאות שונות בקשר לצורת מותו של הנער, מינה המנהל הכללי של המשרד, מייד עם היוודע העניין, ועדת בדיקה פנימית של המשרד בהרכב של ארבעה חברים, שאני הייתי היושב-ראש שלה. תפקידה של הוועדה היה לבדוק מה קרה במוסד עד שהגיע הנער לתחנת המשטרה. ערכנו בדיקה של הנושא וראינו את כל האנשים שהיו קשורים לנער - את מנהל המעון, את הרכז החינוכי, את המדריכים, והתברר לנו כך: במקרה היו מעורבים שלושה נערים מחוסי מעון נוה-חורש שליד חדרה. באותו מעון היה מקרה של תקיפה על רקע מעשה סדום שבוצע באחד הנערים בו היו מעורבים שלושת הנערים, כאשר שניים מהם היו מעורבים במקרה דומה שקרה שבוע לפני כן גם כן במסגרת המעון. הנתקף היה זהה בשני המקרים וכן היה זהה בשני המקרים אחד מן התוקפים. לאחר המקרה הראשון נקט המעון בצעדים רגילים כדי להזהיר את הנערים ונערכו פעולות חינוכיות

א. בריק:

בקבוצה אליה משתייכים הנערים. לאחר שהמקרה חזר ונשנה שבוע לאחר מכן, מצא מנהל המעון לנכון, בהתייעצות עם רכז החינוך והמדריכים, שאין להסתפק בפעולות שנעשו במסגרת המעון וכדי למנוע מקרים נוספים ולהביא להרתעה יש להפנות את העניין למשטרה. מנהל המעון הודיע איפוא למשטרה על המקרה ושלוחת הנערים, בלוייית הרכז החינוכי, הגיעו למשטרה כדי לדווח על המקרה.

האם שלושת הנערים הם התוקפים? היו"ר ח. גרוסמן:

שניים מעורבים בתקיפה ואחד נתקף. א. בריק:

למה הביאו גם את הנתקף? היו"ר ח. גרוסמן:

כדי שהמשטרה תחקור את העניין ותברר מה קרה. א. בריק:

מדוע לא יכלו להזמין את המשטרה למעון? היו"ר ח. גרוסמן:

התברר לנו שבמקרים כאלה נוהגת המשטרה לבקש את המעון להעביר את הנערים למשטרה, מכיוון שאינה יכולה לבוא למעון בכל מקרה. מביאים אותם למשטרה, מתוך הנחה שיהיה מעצר נפרד, המשטרה עורכת חקירה ומחליטה מה לעשות: אם לעצור אותם או אם להחזיר אותם למעון. א. בריק:

האם כל השלושה היו במשטרה? היו"ר ח. גרוסמן:

כן. א. בריק:

האם שלושתם היו במשטרה כאשר קרה המקרה? היו"ר ח. גרוסמן:

שניים נשארו במשטרה ואחד הוחזר למעון. א. בריק:

האם הקרבן נשאר עצור במשטרה? ב.צ. קשת:

כן. א. בריק:

האם נפגשתם עם השניים? ב.צ. קשת:

בדקנו את העניין עד להבאת הנערים למשטרה. לא חקרנו מה קרה במשטרה. עד כמה שידוע לי כאשר קרה המקרה היה הנער שמת יחד עם מנוגרים באותו זמן שהמקרה קרה והאחרים לא היו עם עצירים מנוגרים. א. בריק:

האם הנער שמת היה הנער הנתקף? היו"ר ח. גרוסמן:

ציון אדרי היה אחד משני התוקפים ובזמן שקרה המקרה הוא לא היה יחד עם שני הנערים הוחזרו אחר כך למעון ואינם יודעים כלל מה קרה, כי לא היו נוכחים בשעת המקרה. א. בריק:

האם נפגשת איתם בבית המעצר? ב.צ. קשת:

שני הנערים הוחזרו למעון והם גם לא היו נוכחים באותו חדר בעת קרות המקרה ולא ידוע להם דבר. אולי היה טעם לשמוע מהם מה קרה בתחנת המשטרה, אבל מתפקידנו לא היה לבדוק מה קרה בתחנת המשטרה. בדקנו מה קרה במעון עד לרגע שבו החליט מנהל המעון להביא אותם למשטרה לצורך חקירת העבירה שנעשתה. א. בריק:

ב.צ. קשת:
ממש אין בפי מלים. אני יכול להבין
שמופיע בפנינו קצין משטרה ואומר
שלא התכוונן לנושא מכיוון שלא הודיעו לו במה המדובר, אבל כאן בא אדם
שהיה יושב-ראש ועדה, שצריכה היתה לבדוק את המקרה ואומר שאינו יכול
לענות אם הנערים היו אותו לילה בכית-המעצר או לא.

א. בריק: אמרתי שהם הוחזרו למעון.

ב.צ. קשת: אבל אינך יודע מתי הוחזרו.

א. בריק: על זה אני יכול למסור בדיוק.

ב.צ. קשת:
אינני מבין כיצד לא נפגשו עם הנערים.
הרי צריך היה לשאול אותם מדוע את
הנתקף ואת אחד הטואשמים בתקיפה החזירו, ואילו את אחד המתקיפים השאירו.
אינני מבין כיצד ועדה שצריכה היתה לחקור את המקרה לא מצאה לנכון
לשאול את הנערים מה קרה, מה נעשה. האם את המדריך שאלתם מדוע השאירו
דווקא את ציון אדרי במעצר? האם שאלתם מה קרה איתו? האם שאלתם את
המדריך אם דאג לכך שהנער יושם בנפרד - דבר שאתם אחראים עבורו, אם כי
מישהו אחר צריך לבצע זאת?

מ. פרידמן:
האם יש פסיכולוג בתקן קבוע במוסד
נוה-חורש? האם אתה, מר הובניץ,
כמטובה על הנושא, רואה את התנהגות האנשים במעון ככבונה, כאחראית?
אם לא, מה אתה מתכוון לעשות?

ה. זיידל:
לא קיבלתי תשובה לשאלה מדוע לא
הודיע המוסד להוריו של קסין שהוא
נלקח למעצר משטרתי, וזאת בהתאם לתקנות הקיימות במוסדות אלה.

הי"ר ח. גרוסמן: כך כתוב במפורש בחוק הנוער.

ה. זיידל:
האם לאחר בדיקה הגיעה הוועדה של
משרד הסעד למסקנה שמהיום ואילך
לא ישלחו יותר נערים למשטרה, אלא יזמינו את המשטרה למוסד? האם
הוצאתם מסקנות אחרות לעתיד?

ל. דיציאן:
מה שמם של שלושת הנערים? מה היה
תפקיד כל אחד מהם במקרים?
מתי נמסרו למשטרה? מתי חזרו השניים? האם הוחזרו ביחד או בנפרד?

מ. דרובלס:
האם מקובל במוסדות לעבריינים
צעירים, שברגע שנעשית עבירה די
המורה מוסרים את הנערים שעברו את העבירה למשטרה? האם אינכם חושבים
שיותר נכון לבודד נער כזה במוסד תחת פיקוח ולא לשלוח אותו למשטרה?
מטרת המוסד לחנך את הנער. האם מסירת נער כזה למשטרה הוא אמצעי
חינוכי?

האם הסקתם מסקנות איך לנהוג בעתיד?
מה אומרות תוצאות החקירה שלכם?

א. נמיר:
כאשר קצין המשטרה ננזף במקצת, הרגשתי
קצת לא נוח. אינני מצדיקה את
העובדה שבאים בלתי מוכנים לוועדה, אבל אינני חושבת - ואני מתחזקת
בדעתי אחרי שסייעת נציג משרד הסעד - ששטרד המשטרה צריך להיות הכתובת
לפתרון נושאי חינוך, חברה, סעד ונושאים דומים אחרים.

אמר נציג משרד הסעד שלאחר בירור
הוברר שהנוהג במקרים כאלה הוא לשלוח את הנערים למשטרה. איזה מין
נוהג הוא זה? מי עומד מאחוריו? מדוע כאשר קורה מקרה כדומה, הנתובת
שאליה שולחים את הנערים היא המשטרה?

האם לפני ששלחו את הילדים למשטרה
פנו למשטרה בקשר למקרה הספציפי המסויים הזה, או האם שלחו אותם
מבלי שהתקשרו קודם לכן עם המשטרה?

א. במיד:

האם היתה הידברות עם המשטרה על המקרה עצמו? האם מישהו דיווח למשטרה שהיה מקרה סדום? האם וידאו שהמשטרה יודעת שעומדים לשלוח את הנערים?

האם בחקירה עצמה ישבו ליד שולחן אחד אנשי משרד הסעד, אנשי המוסד ואנשי המשטרה וניסו לבדוק יחד מה קרה, או שכל משרד הקים ועדת חקירה משלו ועשה את המלאכה בתחום שהוא תחם לעצמו מבלי שהיתה הידברות בין הגורמים?

מהי המהות החינוכית של המוסד

"נוה-חורש"?

האם זה מוסד מיוחד במינו או יש גם מוסדות אחרים?

פ. שינמן:

האם היו כבר מקודם מעשי סדום במקום זה ובמקומות אחרים? אם כן, מה היה הטיפול של משרד הסעד במצבים דומים?

היו ר"ח. גרוסמן: מה אופיו של המוסד? כמה ילדים יש בו? מהי חלוקת הגילים? מי המנהל? מהו כוח האדם? האם יש מחנכים מקצועיים בעלי הסמכה?

למה מצפים המחנכים והמדריכים מן המשטרה כאשר הם מביאים נערים לתחנת המשטרה במקרים כאלה? האם הם מצפים שיפליגו אותם מחדש? שיעמידו אותם מחדש לדין? הרי מדובר בנערים שהם כבר שפוטים.

איך רואה המשטרה את תפקידה בענין

זה?

מאחר ולא חשבת שאני צריך להיכנס לפרטי הפרטים ייתכן שהדברים שמסדת בתחילה לא היו בהירים די צרכם. לפיכך אכנס לפרטי פרטים כפי שנתבקשתי: במקרה שקרה במוסד היו מעורבים שלושה נערים: ציון אדרי ז"ל, בנימין עמאר, יוסף וייצמן.

א. ברק:

האם כולם בני אותו גיל?

היו ר"ח. גרוסמן:

כולם בגיל 14-15.

א. ברק:

המקרה עצמו קרה בשעת הפסקת הצהריים. לאחר המקרה נערכו התייעצויות בין המנהל והדוכן החינוכי ושיקול דעתם היה שיש להעביר ענין זה למשטרה. ואני שוב אומר: קורה שמעבירים במקרים כאלה נערים מן המעון למשטרה. זה לא דבר חד-פעמי. כאשר יש עבירות חוזרות ונשנות או כאשר לפי שיקול דעתו של מנהל המעון האמצעים הטיפוליים היכולים להינתן במסגרת המעון אינם מספיקים, מעבירים את המקרה למשטרה.

לאחר שהתקיימו ההתייעצויות, נשלחו

שלושת הנערים, בערך בשעה ארבע אחר הצהרים, למשטרה בליווי מדריך, תוך כדי הודעה מוקדמת למשטרה שעומדים להביא שלושה נערים בשל המקרה שקרה. חוקר נוער, שהיה במשטרה, שמע את שלושת הנערים בחקירה ראשונה והחליט להשאיר שניים מהם, את התוקפים, במשטרה ואת הנתקף להחזיר למעון. בשעה שש בערך חזרו המדריך והנתקף למעון ולמחרת, כאשר קרה המקרה, הוזר גם הנער השני, שהוא אחד משני התוקפים, למעון.

דרך אגב, שני נערים אלה הועברו

אחר כך למעונות אחרים. משיקולים חינוכיים וטיפוליים החליטו שלא טוב להשאיר במעון את שני הנערים שהיו מעורבים במקרה. התוקף הועבר ל"גילעם", הנתקף - למצפה-ים.

התוקף השני בילה את הלילה בתחנת

המשטרה, אבל לא באותו חדר בו היה ציון אדרי.

א. בריק:

בכתב המינוי שקיבלנו מן המנהל הכללי נתבקשנו לבדוק מה קרה עד לשליחתם של הנערים למשטרה ופעלנו בהתאם לכתב המינוי. לא בדקנו מה קרה במשטרה. מתוך ידיעה שלי אני יודע שכאשר קרה המקרה לא היה יוסף וייצמן באותו חדר בו היה ציון אדרי.

לגבי הודעה להורים: בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971 נאמר בסעיף 11: "הממונה על תחנת משטרה שהובא אליו קטין שנעצר, יודיע על כך בהקדם האפשרי לאחד מהורי הקטין, ואם לא ניתן להודיע להורה כאמור - לאדם הקרוב לקטין; אך אם חשש שההודעה עשויה לפגוע בשלום הקטין, לא יודיע אלא לקצין מבחן".

לגבי ההידברות עם המשטרה: בבדיקת העניין היתה חלוקה ברורה וכל אחד, משרד המשטרה ומשרד הסעד, בדק בתחום שלו, מה גם שהיה ידוע לנו שבו ביום הוקמה ועדת חקירה על ידי המשטרה. כל אחד נגע בתחום הנוגע לו ולא היה צורך בהידברות במקרה זה.

לגבי המלצות הוועדה: ההמלצות שלנו, שאינן מחייבות, היו שבמקרה שמחליטים להעביר נער למשטרה כדאי שתהיה התייעצות של מנהל המעון עם גורם מחוץ למעון, משום שישתכן ששיקול הודעת של מנהל המעון מושפע מן האירועים הקרובים לעניין עצמו, בעוד ששיקול דעתו של אדם מבחוץ אינו מושפע מאירועים אלה.

היו"ר ח. גרוסמן: מי זה האדם שמחוץ למעון?

א. בריק: הכוונה היתה לממונה על המעונות או למפקח מטעם רשות חסות הנוער,

אבל לא קבענו במפורש מי.

המלצה נוספת שהמלצנו: בעת העברת טיפול למשטרה יש לערוך בירור טוקרם תוך העלאת כל הפרטים בכתב, כדי שהדברים יהיו ברורים וכתובים ולא יהיה צורך להעלות אותם מן הזכרון בעת קרות המקרים.

ה. זינדל: האם אפשר לקבל את מסקנות הוועדה?

א. בריק: כן.

מ. פרידמן: אלה כל המלצות הוועדה?

א. בריק: כן.

מ. הורוביץ: ישנם 18 מעונות ממסלתיים ולא ממסלתיים הדואגים לאוכלוסייה שבתי המשפט מחליטים להוציא מן הבית. אותם מעונות מסווגים לנערים, נערות, מיעוטים, גילים, נעולים, פתוחים, הוסטלים - סגורין רחב. המוסד "נוה-חורש" שליד חדרה מיועד לילדים בגילאי 13-15. נמצאים בו בין 50 ל-60 נערים. יש בו בית-ספר שבו מלמדים מורים מוסמכים מטעם משרד החינוך והתרבות. קיימים בו שלושה בתי-מלאכה לנגרות, למסגרות ולמסגרות רכב.

היו"ר ח. גרוסמן: האם זה מוסד ממסלתי?

מ. הורוביץ: כן.

אינני יכול לומר שאני מרוצה מרמתם המקצועית של בתי-המלאכה ואנחנו מנהלים משא ומתן עם משרד העבודה על מנת לקבל את עזרתו לא רק במעון זה אלא גם במעונות נוספים בכל התחומים של הכשרה מקצועית.

קודם כל צריך להיות ברור דבר אחד: משכב זכר בהסכמה, לפעמים בלי הסכמה, זו תופעה שכיחה בחברה חד-מינית בגיל ההתבגרות. מקרים כאלה קרו, קורים ויקרו בכל המוסדות מסוג זה, בין אם יהיה זה מעון לעובדי חוק צעירים, בין אם יהיה זה בית-ספר עם פנימיה, פנימיה חקלאית או צבאית או ישיבה תיכונית. מובן שצריך לעשות

ט. הורוביץ:

את הכל על סנת למנוע מקרים כאלה, אבל בכל חברה פתוחה כמו במוסד חינוכי צריכים להתנהל חיי חברה רגילים ואי אפשר להצמיד שוטרים לכל ילד במסך עשרים וארבע שעות ביממה. לא רק שזה לא מעשי, אלא שזה מחבל במטרותיו של המוסד. דבר שצריך למנוע אולי יותר מן החברה זה לא משכב זכר מתוך הסכמה - אם כי גם זה נחוץ - אלא שימוש בכוח ובאלימות.

הנער ציון אדרי היה בגיל 14^{1/2}, אבל

לא חסיד ההתפתחות הכרונולוגית וההתפתחות הגופנית הולכות בד בבד והופעתו של הנער, כפי שתואר לנו, הייתה כשל נער גדול בגיל 16-17.

כאשר קרה המקרה במוסד בפעם הראשונה,

ניסו המוסד להתגבר על כך באמצעים חינוכיים: על ידי שיחה עם אלה שהיאשמו בתקיפה, עם אלה שהתלוננו על תקיפה וגם עם נערים אחרים, בצורה של שיחות קבוצתיות.

כאשר קורה מקרה נוסף של משכב זכר,

שלא מתוך הסכמה אלא חוץ שימוש בכוח ובאלימות על ידי נער שהוא חזק מן הנחקר, חובתו של מנהל המעון - והייתי נוזף בו אם לא היה עושה כן - להשתמש באמצעי הרחעה לא רק לגבי הנער הספציפי, אלא גם לגבי נערים אחרים. כאשר האמצעים החינוכיים אינם מועילים, צריך להשתמש באמצעים אחרים. זו חובתו של מנהל המעון לא רק לגבי הנער החוקר, אלא גם לגבי הנער הנחקר. מה היינו אומרים להוריו של נער נחקר, שהיו באים למנהל המעון ואומרים: איך אתה מרשה לעגור למדר היומם על דברים באלה? מדה פעם, פעמיים ונסים למנוע, אבל הדבר קורה כבר בטעם השלישית ואינך מגיב.

במעון זה אין פסיכולוג. יש מספר קטן

מאד של תקנים של פסיכולוגים, כשלושה-ארבעה בסך הכל, וגם בשנת התקציב האחרונה מתנהל קרב עם האוצר לגבי אישור תקציבים להעסקת פסיכולוגים. גם כשיש תקנים לא רצים הפסיכולוגים לעבוד במעונות כאלה, אבל זו כבר בעיה אחרת.

לגבי החקירה - במשטרה או במעון: זו

אינה שאלה של נוחות המשטרה, שנוח לה יותר להביא את הנערים אליה מאשר לגשת למעון. קיימת כאן בעייתיות של שני הצדדים. בבתי הספר אנחנו עושים הכל על סנת שהמשטרה לא תחקור ילדים בבית-הספר עצמו, בגלל ההשפעה ההרסנית שיש בכך על האווירה החינוכית בבית-הספר. גם להבאת משטרה למעון לשם חקירת נערים עם כל מה שמתלווה לכך - רכב משטרה, שוטרים הבאים במדים, כי במשטרת חדרה אין שוטרים המופקדים במיוחד על חקירת נוער - יש השפעה הרסנית.

שמענו על חוקר נוער.

הי"ר ח. גרוסמן:

חוקר הנוער מגוייס לאחר מכן על ידי

מ. הורוביץ:

המשטרה לפי חוק אחר. כאשר ילד מתחת

לגיל 14 הוא קורבן, או עבריין, או עד בעבירה מינית, צריכה החקירה להתנהל על ידי חוקר נוער.

אני כשלעצמי אינני בטוח שיש להעדיף

הבאת המשטרה לחוקר המעון, מאותן סיבות שצינתי. מעצר של קטין איננו תוצאה של הבאת הנער למשטרה. הוא היה נעצר גם אם המשטרה הייתה באה למעון ועורכת את החקירות שם. אין ספק שלפחות את אלה שלכאורה נראו התורפים הייתה לוקחת לתחנת המשטרה כדי להמשיך בחקירות, שלעתים במשכות שעות רבות מאד. הבאת חוקר נוער, שהוא בדרך כלל פסיכולוג או עובד סוציאלי, מאחת הערים הסמוכות לתחנת המשטרה ואיתורו הוא תהליך שבמקרה הטוב ביותר אורך מספר שעות.

אני חושב שהשיקול של מנהל המעון היה

זכרון. אנחנו מוטרים למנהל המעון שיקול דעת רחב מאד וסמכות רחבה מאד לגבי מצבים חינוכיים עדינים למיניהם ואינני חושב שצריך להגביל אותו בשיקול דעת זה. בוודאי שאחר כך הוא אחראי למעשים שעשה. המנהל הכללי של משרד הסעד, לפי הצעתי, גם לא קיבל את המלצת ועדת החקירה, שיש צורך בהתייעצות מוקדמת עם הממונים לפני שפונים למשטרה. אחרת מה יקרה? נביח שנער מטויים תוקף נער שני בסכין ופוצע אותו קשה למדי. האם יעלה מישהו על הדעת שמנהל המעון יחקר עם הממונה על המעונות או איתם כדי

מ. הורוביץ:

לקבל רשות לפנות למשטרה? אני חושב שהוא היה מועל בתפקידו אם לא היה פועל מייד מחוץ שיקול דעת, כמובן בחנאי ששיקול דעת זה ייבדק לאחר מכן על ידי מי שייבדק. במקרה שלפנינו הייתה ועדת בדיקה שבדקה את שיקוליו של אותו מנהל והגיעה למסקנה שהוא פעל כראוי. מובן שזה איננו גורע מן המאורעות הטראגיים שקרו לאחר מכן.

אני מניח שכאשר נער נמצא במעון והוא נלקח על ידי המשטרה לחקירה וכאשר לא יודעים אם הוא ישחרר כעבור שעה או שלוש שעות, או כעבור יום, מנהל המעון איננו מזעיק את ההורים, המניחים שבנם נמצא באותו מעון, על מנת להודיע להם שהוא נלקח לחקירה, כי מצבים כאלה קורים לעתים קרובות. הובה נערים בורחים מן המעון ואנחנו עשויים להבהיל הורים, כאשר לאחר מכן יחברו שלא היה בכך צורך. כשקרה המקרה הטראגי, מובן שמנהל המעון הודיע על כך להורים, המתגוררים בעפולה, באופן אישי.

היו"ר ח. גרוסמן:

נצטרך להחליט אחרי דיון בינינו אם נכניס למסקנות גם את ענין המעון,

כי לא זה הענין שהובא לדיון.

מ. פרידמן:

הופנתה למשרד הסעד השאלה מה הייתה מטרתו של מנהל המעון כאשר העביר את הנושא למשטרה ומה יכולה המשטרה לעשות טוב יותר מן המנהל. החשובה הייתה שיש בכך ענין של הרחעה. עכשיו אומר מר הורוביץ שאין להביא משטרה למעון. אם מדובר בענין של הרחעה, מדוע לא להביא משטרה למעון? אינני מבינה את החשיבה בנושא מבחינה חינוכית פסיכולוגית.

היו"ר ח. גרוסמן:

לא רוצים להביא משטרה למוסד, כי באותו מוסד יש גם ילדים אחרים.

מ. פרידמן:

אבל לא יודעים מי ביניהם יכול להיות חוקף במעשה סדום בעתיד ולכן יש צורך

להרחיע את כולם.

האם משרד הסעד בדק לעומק מה טיב השיחות החינוכיות שהיו במוסד? מי ניהל אותן ומה הכישורים של האדם שניהל אותן? האם זו הדרך המקובלת במקרים אלה? האם בדרך כלל היא מצליחה והמקרה שקרה הוא מקרה חריג? אם המקרה אינו חריג מדוע ממשיכים בדרך זו?

ל. דיציאן:

האם חקירת המשטרה הסתיימה בהגשת כתב אישום?

א. נמיר:

מהי הכשרתו של מנהל המוסד? מהו הרכב הסגל? וכונתו לאותם מדריכים העוסקים במה שקרוי - חינוך משלים בשעות אחר הצהריים, בשעות הערב. כמה מהם גרים בין כוחלי הפנימיה?

מהי התכיפות של הוצאת נערים למעצר במוסדות כאלה והאם בכל זאת הכנסת חניך למעצר איננה מחייבת הודעה להורים?

פ. שינמן:

האם היו מקרים רבים?

ב.צ. קשח:

אני חוזר ושואל: כיצד קרה שהנער השני לא נשאל היכן בילה את הלילה?

מה קרה עם החוקף השני?

לגבי הודעה למשפחה: בענין זה חלה טעות, כי מדובר בחוק בנער שנעצר ולא מדובר בנער שהועבר ממעון למעצר. בחוק כתוב שיש להודיע מיד להורים ואם אי אפשר לאחר אותם - לאדם הקרוב ביותר או לקצין המבחן. כאשר נער נמצא במעון, מי יותר קרוב מאותו מדריך שהביא את הנער למשטרה? על המעון היה להודיע להורים ולא על המשטרה.

ניצב-משנה ר. יעקבי:

אינני רוצה להחנצל, אבל אני מבקש להבהיר: נאמר לי בצורה מפורשת וחד-משמעית, שהדיון בוועדה יהיה סביב, ואני מצטט: "מצבים מסוכנים של אסירים קטינים בבתי-הסוהר". לזה התכוונתי. מאחר שאני רואה שהוועדה נכנסת לפרטי פרטים של המקרה, אני חושב שגם אם היו מסבירים באיזה נושא מדובר והיו מבקשים את ממצאי ועדת החקירה, לא היינו מסוגלים כל כך לבוא מוכנים בצורה חד-משמעית ולתת תשובה לכל פרט ופרט, דבר שאנחנו חייבים לעשות.

ניצב-משנה ר. יעקבי:

לדבריו הראשונים של חבר-הכנסת קשח:
אני בהחלט מקבל את דבריו. אני חושב שאנחנו חייבים לעשות הכל כדי לא לערוב קטינים עם מבוגרים ועל זה אין ויכוח. אם מישהו עושה זאת, הוא חייב לתת על כך את הדין. יש לנו הרבה מקרים שמביאים קטינים למשטרה ומשטרה ישראל, ככלל, נוהגת בצורה חד-משמעית בענין זה לפי פקודת הקבע בכל יחידה ויחידה, עד לקטנה ביותר. ושוב: אם מישהו עבר על כך, הוא חייב לתת את הדין.

חנאי המעצר שלנו: בכל בתי המעצר של משטרת ישראל אין חנאים טובים להפודה, והסיבה לכך - חוסר תקציב.

אודה לוועדה אם תאמר לי בדיוק כמה המדובר ובאיזה חומר היא מעונינת. או אני או נציג אחר של המשטרה יבואו לוועדה כדי לתת את החשובה.

היו"ר ח. גרוסמן:
בדיון על חוק הנוער השתתף תת-ניצב קרתי, היודע באיזה רגישות מחייחסת

הוועדה לענין זה של בתי המעצר. אנחנו יודעים שם המשטרה זקוקה ללחץ שלנו כדי שאפשר יהיה להחזיק את בתי המעצר הקיימים כך שניתן יהיה לקיים בהם הפרדה ולבצע את החוק כהלכתו. בדיון הקודם ציינתי שידועים לי מקרים שמפקד החתמה לוקח את הקטין למשרדו כשאינו לו אפשרות לשים אותו בתא נפרד ואני עצמי נוכחתי במקרים כאלה. אנחנו לא טוענים שחמיד קורה מה שקרה בחדרה, אבל אנחנו רוצים לדעת מה בדיוק ארע שם.

אנחנו רוצים לדעת מה העלחה ועדת החקירה של המשטרה: מה קרה עם הנער שמח? מה קרה עם הנער השני והיכן הוא הוחזק? האם הנער צעק, כך שמישהו מבחוץ יכול היה להיזעק? האם היה סוהר במקום?

בפעם הבאה נקבל את חשובות משרד הסעד ואת החומר של המשטרה.

ה. זיידל:
אני מציע שחברי הוועדה יקבלו את מסקנות הוועדה של משרד הסעד בנושא זה.

היו"ר ח. גרוסמן:
גם את מסקנות המשטרה. במידה והשר יוצה שהמסקנות תשארנה חסויות, יקראו אוחן חברי הוועדה כאן. הוא הדין לגבי מסקנות משרד הסעד.

הישיבה ננעלה בשעה 12.50